

POLISH ABSTRACTS POLNISCHE ZUSAMMENFASSUNGEN

ABSTRAKTY

PUSZTAI GABRIELLA (s.3)

Długoletnie oddziaływanie szkoły średniej wyznaniowej: W niniejszym studium przeprowadziliśmy badania wśród absolwentów ostatniego roku węgierskojęzycznych instytucji szkolnictwa wyższego, znajdujących się na Węgrzech oraz na przygranicznych terenach, w Rumunii i na Ukrainie. Celem przeprowadzonych badań była analiza, czy istnieją znaczące różnice (kilka lat po egzaminie maturalnym) pomiędzy studentami rekrutowanymi z poszczególnych sektorów szkół średnich. Wyniki badań wskazują na to, że korzystny wpływ szkoły średniej wyznaniowej przejawia się szczególnie w zagadnieniach ustosunkowania do podjęcia pracy, w przekonaniu, że praca służy dobru publicznemu, a także uwidacznia się w wysokiej kulturze konsumpcji, charakterystycznej dla warstwy inteligenckiej w tradycyjnym tego słowa znaczeniu. Niniejszych osiągnięć byłych uczniów szkół wyznaniowych nie można tłumaczyć statusem społecznym studentów, bowiem z wielu względów ich usytuowanie jest mniej korzystne od przeciętnego, natomiast charakterystyczny wizerunek posiada ich hierarchia wartości, system kontaktów towarzyskich, a zwłaszcza religijność. W analizie z dwiema zmiennymi siłą sygnifikacyjnej interpretacji porównaliśmy w modelach regresyjnych. Na podstawie analizy, biorąc pod uwagę również wpływ innych interpretacji, stwierdziliśmy, że oddziaływanie sektora ma doniosłe znaczenie w aspekcie gotowości do podjęcia pracy, w kształtowaniu poglądu o społecznym pożytku pracy, a także odnośnie czasu przeznaczanego na lekturę. Indywidualne praktyki religijne uczniów lub praktyki religijne środowiska szkoły wyznaniowej nawet po upływie wielu lat skłaniają jej absolwentów do tworzenia poprawnej koncepcji pracy, motywują do podejmowania zadań pozaszkolnych (extracurricularne), a także kształcą klasycznie intelektualne zwyczaje spędzania wolnego czasu.

Słowa kluczowe: kapitał społeczny, religijność, region, szkoła wyznaniowa, podejmowanie pracy

SEMSEY GÁBOR, TÖRÖK GÁBOR, CSÁKY-PALLAVICINI ZSÓFIA & HORVÁTH-SZABÓ KATALIN (s.25)

Praktyki przekazywania wartości i ich skuteczność w katolickiej wspólnocie Regnum Marianum: Autorzy badali *skuteczność przekazywania wartości* w Regnum Marianum. W pierwszej części studium autorzy przedstawiają ogólny zarys wiedzy dotyczącej teorii przekazywania wartości, koncentrując się głównie na kryteriach jej skuteczności, następnie prezentują w skrócie historię Regnum Marianum, aktualną formę działalności oraz istotne zarysy pedagogiczne. Nawiązują również do tego, w jaki sposób zachowane są w Regnum Marianum kryteria skutecznego przekazywania wartości. Następnie przedstawiają wyniki badań przeprowadzonych

EJMH 2, 2007

w Regnum, mających na celu sprawdzenie skuteczności przekazywania wartości. Do przeprowadzenia analizy wykorzystano powszechnie stosowaną skalę wartości Rokeach'a. Wyniki badań porównano z wynikami o zasięgu ogólnokrajowym, a także zbadano różnice między grupami wiekowymi w obrębie wspólnoty. Na podstawie wyciągniętych wniosków *przekazywanie wartości w Regnum uważamy za relatywnie skuteczne*, zwłaszcza biorąc pod uwagę sytuację społeczną oraz historię minionych dziesięcioleci Węgier.

Słowa kluczowe: przekazywanie wartości, hierarchia wartości, wychowanie religijne, młodzież, wspólnota, Regnum Marianum, wartości docelowe, środki wartości

ITTZÉS ANDRÁS, CSÁKY-PALLAVICINI ROGER & TOMCSÁNYI TEODÓRA (s.49)

Możliwości metodyczne badania skuteczności zawodowego kształcenia higieny mentalnej:

W studium przedstawiamy dwie metody badania skuteczności, związane z węgierskim postgradualnym kształceniem higieny mentalnej. Wytyczne przy badaniach związanych ze studium „pomocny kontakt” były różnorodne: pomiar aspektu na temat udzielania pomocy w sposób niedyrektywny, rozpoznanie niewypowiedzianych uczuć, a także zdolność akceptacji zachowań grupowych. Badanie przeprowadziliśmy w nawiązaniu do wydarzenia przedstawionego w formie pisemnej. W załączniku naszego artykułu zamieszczamy również ankietę wykorzystaną do badań. W studium „obserwowanie czynności” pojawiają się różne czynności pomocnicze, oraz osoby, które je wykonują. W ramach analizy skuteczności kształcenia badaliśmy przede wszystkim sposób oddziaływania metody na osoby wykonujące różne zawody. Badania przeprowadziliśmy w środowisku pedagogów i księży: dokonaliśmy analizy tekstów napisanych w odpowiedzi na zadane im prowokacyjne pytania. W kolejnym etapie porównaliśmy odpowiedzi osób które już ukończyły studia postgradualne, z odpowiedziami osób dopiero podejmujących studia.

Słowa kluczowe: studium „Pomocny kontakt”, studium „Obserwowanie czynności”, uczucia, badanie naukowe, analiza skuteczności, higiena mentalna, metodyka, niedyrektywność, kształcenie postgradualne, analiza tekstu

LÁDONYI ZSUZSANNA (s.67)

Zbiorowa opieka nad dzieckiem w Siedmiogrodzie (Rumunia) zgodnie z duchem i umysłowością Świętego Franciszka z Asyżu: pierwotna, wtórna, trzeciorzędna prewencja w sieci organizacji opieki nad dzieckiem stworzonej przez O.F.M. Csaba Bőjte:

Rumunia wyzwolona spod dyktatury Ceaușescu, pogrążona w trudnej sytuacji gospodarczej i politycznej wkrocza na drogę demokracji. W wyniku przemian dotkliwie ucierpiały rodziny, a w szczególności dzieci, gdyż częste stało się zjawisko porzucania ich. Zakonnik franciszkański Csaba Bőjte świadomy trudnej sytuacji, nie omijającej również rodziny węgierskie żyjące w diasporze, 14 lat temu w południowym Siedmiogrodzie, w miejscowości Déva stworzył sieć organizacji opieki nad dzieckiem w formie prywatnej inicjatywy. W ramach tego już dziś w ponad 40 rumuńskich miejscowościach niemal 1500 dzieci żyjących w trudnych warunkach znajduje pomoc z ramienia Fundacji im. Świętego Franciszka. Opiekę nad dziećmi umożliwia duża ilość ofiarodawców wspierających finansowo fundację. Zbiorowa opieka nad dzieckiem funkcjonuje obec-

nie w kilku przedszkolach fundacji, w szkole podstawowej, w szkole zawodowej, w 30 internatach, akademikach szkół średnich i wyższych, w domach matki, w centrum informacji oraz w kilkunastu domach dziecka. Wymiernym kryterium skuteczności opieki nad dziećmi jest fakt, że spośród dzieci pozbawionych opieki rodzicielskiej wiele z nich kontynuuje naukę w wyższych szkołach, następnie zakłada rodzinę i podejmuje pracę.

Słowa kluczowe: zbiorowa opieka nad dzieckiem, prywatna inicjatywa, duchowość franciszkanów, egzystencja mniejszości / diaspora, dom dziecka – „rodzina socjalna”, niekorzystna sytuacja / sieroty / półsieroty, prewencja pierwotna, wtórna, trzeciorzędna

KLAUS RITTER (s.87)

„Idźcie na cały świat!” Model teologiczny dla praktyk kościoła: Artykuł porusza zagadnienie głoszenia słowa bożego z uwzględnieniem wyobcowanego środowiska społecznego. Autor opisuje uwarunkowanie teologiczne na podstawie którego definiujemy współczesny świat, z którego wywodzą się zróżnicowane impulsy działania. W nawiązaniu do tego przytacza myśl Klaus Hemmerle’a, która opisuje głoszenie wiary jako proces komunikacji między trzema ważnymi elementami. Autor objaśnia dlaczego konieczne jest obcowanie różnych środowisk z punktu widzenia samoewangelizacji kościoła.

Słowa kluczowe: badanie sinusowe, przekazanie wiary, ewangelia i świat, samoewangelizacja, horyzonty zrozumienia i doświadczenia